

Osmo Soininvaara

Kaupungistuvan Suomen aluekehittämispolitiikka

Loura-seminaari 4.2.2016

A decorative graphic element consisting of several horizontal lines of varying lengths and colors (teal, light blue, white) extending from the left side of the slide towards the right.

Miksi kaupungistutaan:

- Kaupungit kasvavat kaikkialla
- Erityisesti suuret kaupungit
 - Jotkut suuret kaupungit myös surkastuvat, Detroit
 - Teollisuuskaupungit vaikeuksissa
- Jokin yhteinen syy on oltava
- Suomi on kaupungistumisessa jäljessä
 - => Tahti vain kiihtyy

Synergiaedut

- Suuret työmarkkinat
 - Osaamisen eriytyminen puoltaa isoa työssäkäyntialuetta
- Kontaktikaupunki
 - Helppo satunnainen kohtaaminen
 - Kävelykaupungin mittakaavassa
 - Pienet **vanhat** kaupungit tässä vahvoja
- Urbaanit palvelut
 - Menestyvät parhaiten kompakteissa kaupungeissa
 - Vetävät asukkaita puoleensa

Turhuuden talous

- Välttämättömyystuotteet eivät työllistä
- Talous laajenee ei-välttämättömään
 - Kuntosalit, joogakerhot, tietokonepelit
 - Kahvilat, Porin Jazz
 - Jääkiekko työllistää 4900 henkeä
- Miелensäpahoittajan mielestä silkkaa turhuutta!
- Voittopuolisesti kaupungeissa, koska vain pieni osa asukkaista kiinnostunut kustakin
- Tekevät kaupungeista mielenkiintoisia asua

Kaupungeissa on kivaa

- Internetin luultiin tappavan kaupungit
- Työpaikkojen osalta asia monimutkainen
 - Toimiminen pienellä paikkakunnalla helpompaa
- Kaupungeissa asumista internet hyödyttää
 - Tieto palvelutarjonnasta
 - Tapahtumien järjestäminen
 - Joukkoliikenne
 - Jakamistalous, itseohjautuvat autot

	Koko väestö	65+ vuotta	Naiset 25-45 v
KOKO VÄESTÖ	100,0	100,0	100,0
KAUPUNKIALUEET	69,0	62,2	75,5
Sisempi kaupunkialue	31,8	32,1	36,5
Ulompi kaupunkialue	26,2	21,4	27,8
Kaupungin kehysalue	10,9	8,8	11,2
MAASEUTUALUEET	29,9	37,0	23,4
Maaseudun paikalliskeskus	5,9	7,5	5,0
Kaupungin läheinen maaseutu	7,2	7,3	6,5
Ydinmaaseutu	11,2	14,3	8,6
Harvaan asuttu maaseutu	5,5	7,9	3,3

Nuoret naiset ovat jo kaupungeissa

- Kaupungistuminen jatkuu, vaikka muuttaminen kunnasta toiseen kiellettäisiin
- Kysymys: muuttavatko vanhukset lastensa luo?
- Toisaalta: maaltamuutto on hiipumassa
- Kaupungit kilpailevat väestä keskenään

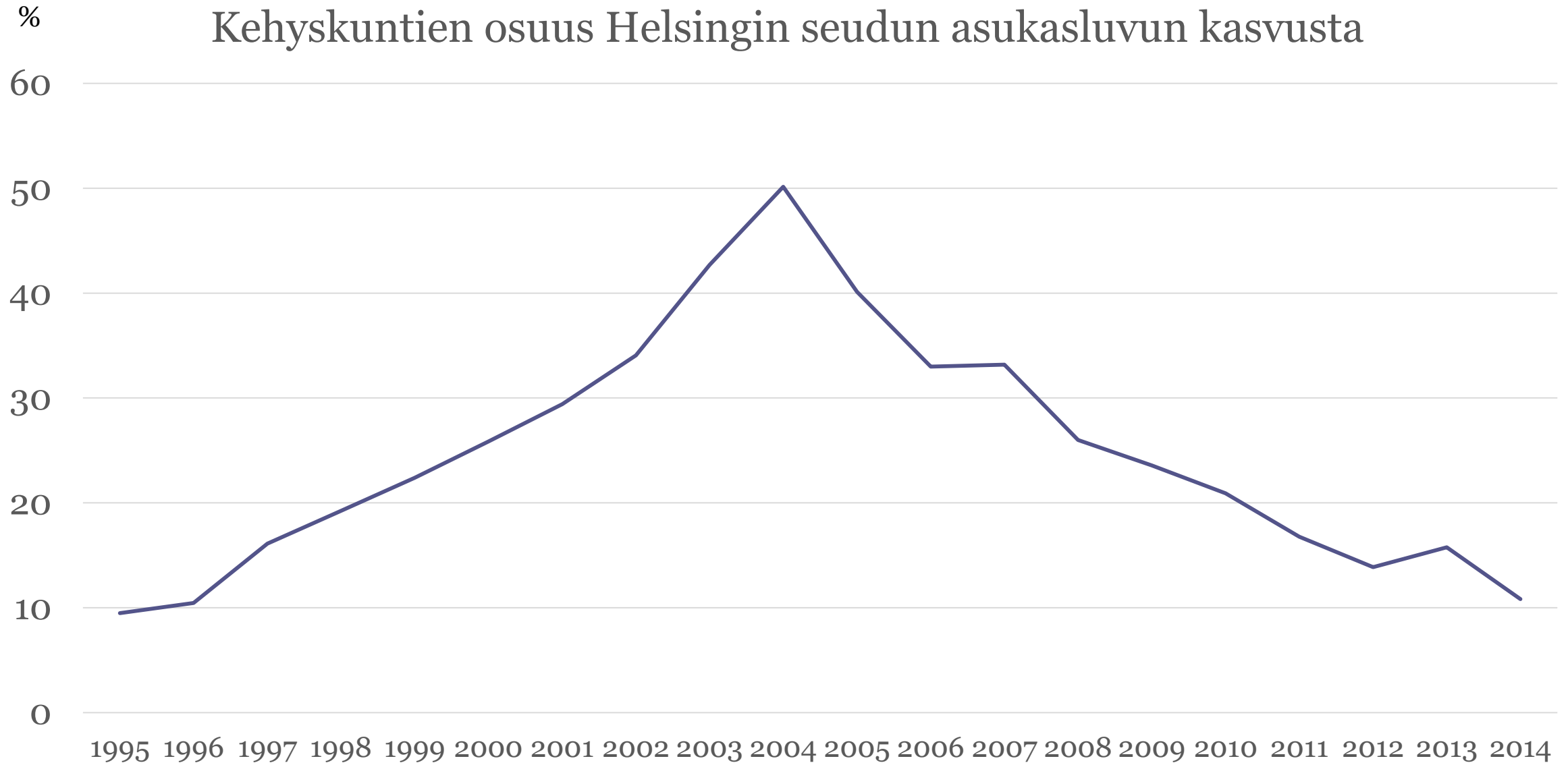
Yksinkertaistettu malli aluekehityksestä

- Koulutettu eliitti asettuu minne haluaa
- Työpaikat seuraavat koulutettua eliittiä
- Muu väki seuraa työpaikkoja
- Miten houkutella nuorta koulutettua väkeä
 - **Urbaanit palvelut**
 - **Kaunis ja toimiva (joukkoliikenne)kaupunki**
 - **Kulttuuri**
 - **Tapahtumia, ”urban amenities”**
- **MUKAVAT KAUPUNGIT MENESTYVÄT**
 - **Pori panostaa oikeisiin asioihin**

”Avainryhmä”: akateemiset 25-34 -vuotiaat

Kaupunkiseutu	Osuus nuorista akateemisista	Osuus valmistuneista	Suhde
Helsingin seutu	45,1 %	33,5 %	1,35
Tampereen seutu	10,0 %	12,3 %	0,81
Turun seutu	6,4 %	13,9 %	0,46
Oulun seutu	6,2 %	12,7 %	0,49
Jyväskylän seutu	4,1 %	9,9 %	0,41
Yhteensä	71,8 %	82,34 %	0,87

Kehyskuntien osuus Helsingin seudun asukasluvun kasvusta

Keskusta-asumisen suosio noussut

- Näkyy hinnoissa
 - Pääkaupunkiseudulla vain kantakaupungin asunnot kallistuneet koko maata nopeammin
- Ilmiö on yleismaailmallinen
- Keskustan hintojen nousu ylittänyt reuna-alueet 11. suurimmassa kaupungissa 2000 –luvulla
- Ketään ei todellakaan tarvitse pakottaa keskusta
- Tämä kehitys suosii keskikokoisia vanhoja kaupunkeja

Miksi keskusta-asuminen taas suosiossa

- Kaupungeissa asuminen on tullut terveelliseksi
 - Kaukolämpö, roskanpolttouunien kieltö
 - Lyijytön bensa, katalysaattorit
- Liikenne saatu tasapainoon nopean autoistumisen jälkeen
- Urbaanien palvelujen käyttö lisääntynyt
- Tapahtumat tekevät kaupungista mielenkiintoisen
 - Netti lisännyt mahdollisuuksia

Kaupunki-Suomi

- Osaamisammattit vaativat isoa väestöpohjaa
 - Suomi pieni yhdeksikin metropoliksi
- Kaikki Helsinkiin?
 - Valtava menetys koko maalle
 - Kymmeniä miljardeja infraa haaskuulle
 - Lahjakkuuksien imurointi
- Tehokkaasti verkottuneet kaupungit
 - Rautatiet avain asemassa
- Sveitsi markkinoi kaupunkejaan yhtenä kaupunkina!

Miksi juna on tärkeä

- Kaikki kasvavat seutukunnat rautatiepaikkakuntia, paitsi Porvoo ja Tunturilappi
 - Kaikki rautatiepaikkakunnat eivät ole kasvukeskuksia
- Matkustusmukavuus
- Aika ei mene hukkaan
 - Läppärit
 - Luova luokka käyttää junaa
 - Helsinki – Tampere integraatio
- VR:n muuttunut strategia lisää rautateiden vaikutusta
- Tunnin juna Turkuun!
 - Tuleeko liian myöhään?

Millainen kaupunki-Suomen aluerakenne

- Kasvukäytävä Helsinki – Tampere
- Kasvukolmio: Helsinki – Turku – Tampere
- Kasvuneliö Helsinki – Turku – Pori – Tampere
 - Kunpa olisi rata Turku – Vaasa – Oulu
 - Valtatie 8:n kanssa tultava toimeen
 - Turun tunnin juna hyödyttää Raumaa ja Uuttakaupunkia
 - Porin kannattaa tapella Tampereen juna paremmaksi
- Kasvuneliö tavoitteeksi!
 - Se olisikin yli puolet Suomesta

Missä suomalaiset asuvat vuonna 2030?

- Kartta kuvaa kuntien väestökehityksen muutosprosenttia uuden väestöennusteen mukaan vuosina 2015-2030
- **Väestöennusteen mukaan väestö kasvaa noin joka kolmannessa kunnassa (114) ja vähenee kahdessa kolmesta kunnasta (203) vuoteen 2030 mennessä**
- Väestö kasvaa yli 15 % kuudessa Manner-Suomen kunnassa: Pirkkälässä, Luodossa, Lempäälässä, Espoossa, Kauniaisissa ja Oulussa
- Väestö vähenee yli -15 % yhteensä 44 kunnassa: suurimmat väestövähennykset Hyrynsalmella, Sallassa, Juukassa, Kyyjärvellä, Suomussalmella ja Rautjärvellä
- Huom! Tunturi- ja Pohjois-Lapin positiivinen väestökehitys vuosina 2015-2030

Väestöennuste kunnittain 2015-2030 (muutos %)

Sinisellä väestö kasvaa
Punaisella väestö vähenee

